

Lục Tỉnh Tân Văn

GIÁ BÀN:
MỘT NĂM... 4\$ 00
SÁU THÁNG... 3 \$ 50
BA THÁNG... 2 \$ 00

GIÁ BÀN:
MỘT NĂM... 7\$ 00
SÁU THÁNG... 4 \$ 00
BA THÁNG... 2 \$ 25

六省新聞
MỖI TUẦN LÊN RA BA KỶ:
NGÀY THỨ HAI NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
MỖI SỐ BÀN LẺ... 0\$ 04

GIÁ BÀN:
MỘT NĂM... 7\$ 00
SÁU THÁNG... 4 \$ 00
BA THÁNG... 2 \$ 25

POUR LES ABONNÉS...
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. - Nghề đánh cá trong cõi Đông-pháp.
2. - Phần quan báo.
3. - Lễ Đông-Pháp kỷ-niệm.
4. - Khách thuyền Hồng-mao.
5. - Cảnh lạ người kỳ.
6. - Việc lạ trên rừng dưới bể.
7. - Thư tín đáng loi.
8. - Hông truyền.
9. - Nhân đàm.
10. - Thông báo.
11. - Về do điển dân.
12. - Văn nghệ.
13. - Đông-Pháp báo tin.
14. - Đan tía theo lối.

Nghề đánh cá trong cõi Đông-pháp

(Tiếp theo)

Bồn-báo đêm tưởng chắt, quạu Tông-Thống Maurice LONG - quyết chí mở mang nguồn lợi biển trong cõi Đông-Pháp này theo như phương châm trừ luận của các quan Công-sứ và Chủ-tỉnh, thì tất mạt thành, man thấy kết quả kém, vì các quan Công-sứ và Chủ-tỉnh, ông nào cũng đi ở trong cõi này lâu năm chầy tháng, thông thạo nghề biển của người Annam; lại thêm nay có quan-sứ của quan Tổng-Thống gửi đến dạy nghiệp cứu rồi phúc, bèn, thì ông, nào lại chẳng biết số cày của quan Tông-Thống đó là một điều vinh diệu cho mình, là một điều quan trọng chẳng nhỏ cho phần chèo chài của mình, mà lo lắng trừ luận cho tận lý.

Có kẻ nói: người Annam thường không chịu cái đạo nghề ông-bà, e cho đem cách tân chế cải lương của các quan Công-sứ và Chủ-tỉnh trừ luận mà làm, thì lại mạt trái lòng người Annam đi chẳng. Tệ ra muốn đem đổi cái cho nghề nghiệp tận thiện, cho nguồn lợi mở mang, cho dân nhò, mà không hay lòng dân bất bình bất phục.

cho dong-dài, bấy nhiêu đó cũng đủ mà chỉ 5 người Annam đã khám phục văn-minh Langsa, đủ chỉ 5 người Annam kiến tài học của người Langsa, chịu kinh người Langsa làm thầy mà học hỏi. Đàng thời, người Annam đang tưởng mong người Langsa, Chánh-phủ Langsa: bầy về nghề nghiệp làm ăn cho làm chớ, có lý đầu thấy việc tân-chế cải lương lại phiên hà như người xưa vậy. Bồn-báo tưởng cho người mà để luận trên kia, rằng sự người Annam oán vưu sự cải lương vì nghiệp, ý, thấy, từ mấy mươi năm nay, nghề đánh cá của người Annam chẳng sửa, cứ y như cựu lệ mà làm hoài, nên nghĩ cho vậy chăng?

Nếu quả vậy, Bồn-báo xin nhắc lại lời Bồn-báo đã luận trong số mới qua rồi, Bồn-báo có nói: Những tay hạ-bạc mà chẳng chính đốn nghề nghiệp mạt ăn cho ra tận thiện đặng là tại thiếu tài thiếu lực, nên làm lữ, trước sau vậy, cứ một cách làm mới, miệng tay làm bằm nhai, đặng bữa nào quên bữa này.

Còn người mà có tài lực, đã tiến thức lại chế là nghề hạ-bạc, không thêm ngo tới, có đầu lo việc cải lương.

Theo ý Bồn-báo lời đề ấy rất xa chánh-ly, nếu chẳng e vô lễ, Bồn-báo dám nói: Sai lầm. Luận vậy vừa theo xưa, mà chẳng vừa theo nay, vì thế cuộc đời, người bầy giờ cũng đổi.

Thật người xưa không chịu cái đạo ông-bà, phụ nghiệp truyền sao thừa vậy, đầu ai có tài trí bực nào, bầy chỉ nghiệp giới nghề hay, cũng không học theo mà đời đời. Nếu ai lấy quyền thế mà ép buộc, cực chẳng đã phải tuân, chớ lòng hằng oán vưu trách móc. Ấy là người xưa. Chỉ v người nay, đã nghe đã thấy nhiều rồi, đã chịu rằng mình quê lậu mà phục lối văn-minh nước người rồi, như là văn-minh Pháp là nước đã có ăn-nghề nghĩa đầy mở mang, đầy bảo. Tới ngày nay từ chốn phiên ba đó hội cho tới nơi sấn-dã thú-quê, người nào là người chẳng khen may-bay trên mây, tàu bay trên mặt nước là hai thứ vật mới chế trong lúc giặc Âu-châu? Chẳng cần kể nề trăm đều xáo khác

cho dong-dài, bấy nhiêu đó cũng đủ mà chỉ 5 người Annam đã khám phục văn-minh Langsa, đủ chỉ 5 người Annam kiến tài học của người Langsa, chịu kinh người Langsa làm thầy mà học hỏi. Đàng thời, người Annam đang tưởng mong người Langsa, Chánh-phủ Langsa: bầy về nghề nghiệp làm ăn cho làm chớ, có lý đầu thấy việc tân-chế cải lương lại phiên hà như người xưa vậy. Bồn-báo tưởng cho người mà để luận trên kia, rằng sự người Annam oán vưu sự cải lương vì nghiệp, ý, thấy, từ mấy mươi năm nay, nghề đánh cá của người Annam chẳng sửa, cứ y như cựu lệ mà làm hoài, nên nghĩ cho vậy chăng?

Nếu quả vậy, Bồn-báo xin nhắc lại lời Bồn-báo đã luận trong số mới qua rồi, Bồn-báo có nói: Những tay hạ-bạc mà chẳng chính đốn nghề nghiệp mạt ăn cho ra tận thiện đặng là tại thiếu tài thiếu lực, nên làm lữ, trước sau vậy, cứ một cách làm mới, miệng tay làm bằm nhai, đặng bữa nào quên bữa này.

Còn người mà có tài lực, đã tiến thức lại chế là nghề hạ-bạc, không thêm ngo tới, có đầu lo việc cải lương.

yens (100.000.000 yens). Ước như thế hết thấy ra, thì nguồn lợi biển của Nhật-bồn mỗi năm biết bao mà kể xiết.

Sóng lại, theo lời Bồn-báo đoán chắc không đâu cả chừa cho bằng cõi Đông-pháp này, thì biển Đông-pháp cá nhiều hơn biển Nhật-bồn bội phần. Nếu nghề đánh cá của người Annam mà cải lương theo như ý quan Tổng-thống trả tính, thì nguồn lợi này còn hơn nguồn lợi của Nhật-bồn nhiều lắm. Chẳng những biển mà thôi, cá và sông rạch trong cõi này thấy đều đặc những cá. Vậy xin quan Tổng-thống cần việc cải lương nghề đánh cá giùm cho người Annam chớ chầy.

L. T. T. V.

Mua thuốc lá của nhà

Nếu hết những hàng thuốc lá ngoại chế tạo tại nhà máy thuốc lá Hanoi. Kể ra đây thế sau này:

Thuốc hiện « Con số »
- « Con số »
- « Đông-minh »

Thuốc Cigares
- Đông hộp 50 điếu hay 100 điếu.
- Văn rói 10 điếu hay 30 điếu.

Mỹ hàng thuốc này:
Annam trồng
Annam chế tạo
Annam bán
Annam nên dùng.

Phân quan Báo

Partie officielle

Vì lời nghị quan Thống-độc Nam-kỳ ngày 31 Mai 1920.
Đặng thăng chức kể từ ngày 1er Mai 1920.
Cho các viên chức giúp việc tại dinh Thống-độc và các tỉnh trong Nam-kỳ:

- 1° - Lên chức huyện nhì hạng M.M. Ng.-ngọc-Trương, Thơ kỳ thiết thọ hạng nhất (Bentre).
- Lê-q.-Trương, id (Soctrang).
- Trần-v.-Chấn, id (Tân-an).
- Lê-minh-Tiên, id. (Bentre).
- Ng.-ngọc-Kỳ, Thông-phân hạng ba (Baria).
- 2° - Lên chức thông phân hạng ba: M. Văn thế Lộc, thơ kỳ thiết thọ hạng nhất Phòng dinh Thống-Độc.
- 3° - Lên chức Thơ kỳ thì sai hạng nhất.
- MM. Lê-văn-Ba, Thơ kỳ thì sai hạng nhì (Châu-độc).
- Ng.-ngọc-Điền, id (2° bureau).
- Lê-thiện-Phước, id (1er B.1er S.).
- 4° - Lên chức Thơ kỳ thì sai hạng nhì.

- M.M. Trương-cong-Thuận Thơ kỳ thì sai hạng ba (Bentre).
- Hồ-văn-Cam id (Direction des bureaux)
- Dương-v.-Mấn id (2° bureau)
- 5° - Thăng chức Cai-tổng nhì hạng:
MM. Lê-văn-Huân, Cai-tổng hạng ba (Sadec).
- Trần-văn-Hai, id (Mýtho).
- Ng.-hữu-Đức, id (Giadinh).
- 6° - Thăng chức Phó-tổng nhì hạng:
MM. Lâm-Linh... Phó-tổng hạng nhì (Soctrang).
- Ng.-đ.-Thanh, id (Travinh).
- Thái-ngọc-Sách, id (Gocong).
- Đỗ-thanh-Nhật, id (Bentre).
- Ng.-văn-Chính, id (Bentre).
- Phan-v.-Thẩm, id (Sadec).
- Trần-tên-Hiến, id (Giadinh).
- Phạm-m.-Thống, id (Cantho).

Cuộc xổ số

Vì lời nghị quan Thống-Độc Nam-kỳ, ngày 28 Mai 1920, cuộc xổ số của hội Trương-Tê Nam-kỳ, trước đã định số ngày 6 Juin, nay dời lại tới ngày 8 Août 1920.

Lễ Đông-pháp kỷ-niệm

Nhơn dịp Saigon ăn lễ Đông-Pháp Kỷ-niệm và tiếp khách thuyền Hồng-mao các ti các số đều đặn nghỉ ngày thứ sáu 4 Juin, nên Bồn-Báo xin hứa hạ một kỳ, thứ hai sẽ tiếp.

L. T. T. V.

KHÁCH THUYỀN HỒNG-MAO

Thuyền Báo-báo đã gửi Khách thuyền Hồng-mao đi ngang-lầu bữa 30 Mai, tại Saigon bữa 31 Mai.

Thật đạo chiến thuyền Hồng-mao tại Yang-lầu bữa 30 Mai, 5 giờ chiều. Đều tại Bồn-dừa một đêm, sáng bữa 31, Hoa-tiểu mới dấn về Saigon, từ đoàn ba bốn chiếc.

Tới Nhà-bè có dây-thép nối thông tin, Saigon, theo lệ, trời sáng sáng đống chào khách, vào thì Saigon, 12 giờ trưa.

Thuyền Hồng-mao đầu mà thiên hạ đua nhau đi, là thuyền Thủ-ngự chạy dài tới Arsenal, nam phụ lão ấu biết bao như đêm; ấy là tình hòa hảo người cõi Nam-kỳ, tiếp khách Hồng-mao trọng hậu. Khách Hồng-mao cũng nên ghi để làm nghĩa lâu dài.

Bồn-báo kính chào khách thuyền Hồng-mao, và chúc chớ cộng-hòa hi-lạc.

HỘI NGƯỜI AN NAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc xứ Algérie là Thuộc địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc điều trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thật là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thử thuốc nào ngon bằng

Hãy nán hút thuốc hiệu TRÁI ĐẬU

người ở nhà ấy thoát thân chạy được lên báo huyện liền đi trốn mà được ngay, may đã lòng dam tại phủ đề tra xét và làm án, tưởng không bao lâu nữa đưa sát-nhơn lại bị nhân sát đó chửi.

Mong sao quan tri tội một đàng này đưa nào thủ-phạm đưa nào a-đùng, thì cũng là một sự khuyến tuồng rất hay ho cho cả thầy mọi người, mà nhữn là về phần này cứ từ tình chính hơn cả.

NHÂN ĐAM

(Contes amants)

Bản chiêm-bao

(Tiếp theo)

- 21. — Thấy cây có lá sum-sê, hoặc có bông, là điềm có đại-nhơn chiểu cớ, hay là đặng tài lợi khi không.
- 22. — Thấy con bò quất đuôi hai bên hông nó, thì phải gặp nhiều chuyện âu lo.
- 23. — Thấy sao chổi bay xẹt thì vợ-chồng hay là anh-em cần-đặng cho sanh sự cực lòng. Còn thấy sao chổi rút xuống là điềm có giặc, hoặc thất mùa, đói khát.
- 24. — Thấy con chim tự : anh-em bạn mang bệnh, hay là qua đời.
- 25. — Thấy con công : làm nên việc.
- 26. — Thấy con chim én : gần đặng thọ.
- 27. — Thấy con báo : trùng số độc đắc.
- 28. — Thấy răng bị nhổ hay là rưng : có người ghen chết.
- 29. — Thấy trái nho khô : túng tiền.
- 30. — Thấy đánh bài : có người ám mưu hại mình.
- 31. — Thấy xi đặng tiền bạc là điềm mất tiền bạc. Như thấy làm mất tiền hay là thấy người ta lượm tiền : là dấu mình phát tài.
- 32. — Thấy mưa tử, hàn, ghe : gần lãnh đặng gia tài.
- 33. — Thấy đôi bạng : có tài lợi.
- 34. — Thấy con thỏ : làm giàu.
- 35. — Thấy con mèo : bị lường gạt, phẩn phức.

Bản điềm rủi, may...

- 36. — Nếu trong nhà có con gà mái nào gáy như tiếng gà trống, thì nên giết nó đi, kẻo có chuyện rủi xảy đến trong nhà.
- 37. — Trong bữa ăn, người con gái nào lén phần trộn cải saladé, hoặc trộn gỏi, mà rồi làm dở ra ngoài đĩa mấy là cái, thì phải đời mà ăn mấy năm, mới có chồng đi cưới.
- 38. — Nếu muốn biết vợ-chồng mới cưới sẽ ở với nhau đặng mấy năm thuận hòa vui vẻ, thì bữa đám cưới, làm bộ rút dưới gạch một cái chén kiểu hay là chén sành rồi đem coi có mấy miếng bẻ, vì mỗi miếng là một năm vợ-chồng thuận hòa vui vẻ đó.
- 39. — Khi người ta đếm miếng chén nói trên đây rồi, người còn

gái nào lượm một miếng miến để giành, thì nội năm đó sẽ có chồng cưới, hoặc làm việc chi cũng theo xong ý muốn.

- 40. — Hễ nghe tiếng chó tru là điềm lời xóm có người chết.
- 41. — Ai bị được cây đinh mà cắt trong mình thì hên lắm.
- 42. — Đi đường bắt y dạp nhảm bái cử là điềm phát tài, hoặc làm thành việc.
- 43. — Chuoan chẳng ai đánh có khi gió thổi cái dài nó khua cũng kêu; như ai rồi nghe tiếng chuoan ấy, thì trong gia quyến ắt có người chết.
- 44. — Khi nào gặp khiên đen và vàng không, là điềm có phước.
- 45. — Đem rằm, người con gái nào xem trăng mà vai như vậy, thì sẽ đặng như ý : « Ở trăng rất xinh đẹp, ta chào người đó! Vậy người hãy cho ta chiêm bao thấy người sẽ làm chồng ta ! »
- 46. — Ai đốt cái phỉn con lừa trong nhà, thì nhà đó rần rít và bỏ cap không khi nào dám ở.
- 47. — Kiếm đặng cái rứt con nung mà tốtubi, mà cho con nít nhỏ đeo, thì trong lúc mọc răng nó không đau đớn chi cả.
- 48. — Người nào lấy máu con dơi, muỗi, mà thoa trên mặt, thì ban đêm thấy tỏ như ban ngày.
- 49. — Để thử hội xoắn thiết trên đầu người đơn bà nào trong lúc ngủ mê, mà giật mình thức dậy, thì là dấu người đơn bà ấy không trọn kiếp với chồng, chớ nếu giữ tiếc với chồng, thì thấy dạy hun người chồng ngủ một đêm, mà cũng không có con mặt.
- 50. — Người đơn ông bị không lạnh, mà muốn mạnh, thì biểu người vợ có chửa bán cái áo sơ-má (chemise) của mình trước, rồi để vậy bên sau, đừng giặt.

(Còn nữa)

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIẤ BẠC VÀ GIẤ LỬA

Giấy bạc kho nhà-nước... 10 f. 25
Giấy lửa, ta 100 kil. chỗ tới nhà máy... (theo báo tral) 725 tới 755

NAM-KY
(Cochinchine)

Ẩn trốn to

Chợc Quảng-đông Bồ-Sum, 51 tuổi, ở đường Boresee, số 9, cơ bút rằng quân-tử nào không biết leo tường vào nhà y trốn hết 395 \$ 50, 40 quân và trang vật đáng 295 \$ 00, một cái giấy số và một cái giấy quốc-trái 100 quan, năm 1917, tên y. — Kiêm.

Dụ dỗ con nít

Thim Trương-bị-Điêu ở đường Paul Bert, đâm tở cơ rằng thim có một đứa

con gái tên Ng-thị-Thôm, nay 15 tuổi. Khi trước cô thi-Súc ở chung với thim một nhà, nay đi chỗ khác rồi nay trở lại dự đồ con thim mà đác đi đầu mà thim kiem không ra.

Thi-Súc này bỏ muốn làm Tú-Bà hay sao mà?

Môc túi

Ông Trần-vân-T... 52 tuổi, ở Đông-sơn (Gòong) đến Saigon thám con ông là thầy C... làm việc hãng Biedar, cơ báo rằng ông đi xe lửa nhỏ ở Cholon ra Saigon, bị gian-nhơn móc túi lấy một cái hộp đựng giấy thuế thân của ông và 49 đồng bạc.

Chơi gì là vậy?

Bà Đàm P... ở đường hém đ'Ormay, cơ rằng hôm 26 mai, lối 10 giờ tối, một bọn chừng 10 người mặc đồ xanh, An-nam có Tây có, xúm nhau lại trước nhà bà mà là ở ọm sòm, mông nhiếc bà cho đả thêm ròi lại tiêu tiêu trước nhà bà. Chơ vậy mà chưa vừa lòng, còn hăm bà nếu đi thừa thì...

Con ai?

Một thanh nhò đi lạc vào bót quận thứ ba, nay còn ở đó. Nó nói nó tên Nguyễn-Bê, 9 tuổi, ở Gòong mới lên ba ngày này, đi với người đi nó là thị-Nam, mà nó không biết nhà người ấy ở đâu.

CHOLON

Ngon giặc

Chợc Phước kiến, tên Quách-Guon, 21 tuổi, ở Cánhơ, mới lên Cholon, vì đi đường mệt mới tới ngủ ngon giặc, ki đi gần vào lục tới lấy một cái bốp phơi được 125 \$ 00, một chiếc cá rá vàng 16 \$ và giấy thuế thân cũng thông hành năm 1920 cũng không để lại. — C

Hai người một bịnh

Cô ở b Hô-thi-Khôn 30 tuổi, ở đường Bình-Hoa, khai mác giấy cam số 3345 tên Cholon.

Thim Hư-vân-Sửu, 48 tuổi ở đường D lư-sơ, cũng khai mác giấy cam số 916 và 839, cũng tên Cholon.

Con ai nữa?

Crédit national

pour la reconstitution des pays envahis

(Vay tiền dùng về việc tu bổ những xứ bị xâm-loãn)

Vay, 5 phần lờ, đồng, từ năm những phần trọn năm gộp được 20 000 000 quan, chia ra làm tám kỳ.

Kê những phần :
1 000.000 f. — 500 000 f. — 200.000 f. — 100.000 f. và 50 000 f.

Giá đóng : 485 f.

Cho mỗi tờ vay 500 f. sau trả đủ số. Cho vay, đóng lần hồi, 4.000 000 000 f. miễn thuế bây giờ và sẽ tới, nhà-nước bảo kiết.

Phần cho vay thu chấp tại
Banque de l'Indochine
tứ.ter tới 15 Jun

Những phần cho vay trước hạn phải chịu không có giảm bớt.

TỰ DO DIỄN ĐĂNG

(Tribune libre)

Cũng thán măm, mà

kê lại khát nước người không.
Phan sự người viết báo thầy phải thì khen, thầy quỳ thì sửa là xưa nay vậy. Nếu thầy phải mà chẳng khen là người ghét ngờ; thầy quỳ thành không sửa, thật là xu gụyễn. Nhưng ai quỳ thì chớ, thì nhạo, thì biếm, thì trách người đó cho ưng, chớ còn người vô can, có chi cũng bị người khinh bi.

Đã hay vì phẩn sự, vì quá thưng, vì chúng tở, ông T. V. P. biếm thì vào đó ở Saigon là trừu con, trong C.L.B. số 311, ngày 4 Mai 1920, vì thấy họ chẳng trọng thân danh, không vì tước phẩm của mình, ra giữa chợ đống là nơi mua mốt mà hương lồi trêu hoa ghẹo nguyệt. Thật lối ấy đáng nêu mà làm gương cho kẻ khác.

Nhưng phát chỉ ông biếm người nào quỳ đồ thời thì tở mót đăm trợ kiệt vì ngược, dụng ngời viết là cửu tứ mà biếm bắt đầu chỉ cả thầy. Ngặt vì trong bài biếm của ông có câu rủa : « Việt chơg gái là một việc mầy kê thanh nhơn không thể nào tránh đặng ».

Thầy lờ quí quyết ấy, tở rất buồn cười nên chẳng ra phẩn đời nạt qua như người hời thớ sớ, ra biếm bạch đời lờ, ngược trông chừng khán quan miệng nghé.

Lời quá quyết của ông T. V. P. có lẽ làm cho phẩn lờng phẩn nhiều những bạn thanh niên của tờ qua đời, mà nhất thanh rằng « Cũng thì ăm măm, mà kê khâm nước, người không ».

Gấm lại dưới thề này có chi vui hơn là tình, mà lại có chi hại hơn là tình. Chữ tình là vật vô hình, vô ảnh, phiêu phiêu phưởng phưởng, theo gió theo mây, khi nhẹ đường lòng, lúc nặng đường chí. Cũng vì tình mà chẳng kia vong mạng, cụ nọ hư thân; cũng vì tình mà anh kia tự tử, chú nọ hủy mình; cũng vì tình mà anh em xích mích, bậu bạn chia ba; nói tắt một đố là tình nhò hại biết bao nhiều con người, hảo kiệt; quân tử, trường phu.

Còn nên kê ai mà đem đến vách tình rồi, đem tòa kê mây sương, hoặc người đi đi về về, người bên kẻ quí, hoặc kẻ kẻ với người, cũng đều y như nhau cả; chúng khác nhau cũng qua là kê bị tình vịnh, người vó hêm si đó thời. Chớ chúng phải phước kê thanh niên không thể nào tránh khỏi việc chơg gái đặng, như lời ông T. V. P. đã nói. Đợt ra có kê thanh người trước, kê tở người xấu, chớ không in như nhau đặng hết. Yợ chàng mới rằng những kê thanh niên thầy cơ bả đặng không ngó, không giếm giếm người đái; (cổ, song là phần thanh niên 40 vậy) mà tở cũng chẳng chịu cho những người tuổi con tát lờn đả tránh khỏi đặng việc chơg gái đở hết bao giờ. Cũng có vậy mà. Có, mà sao ông T. V. P. không nói đây, thật cũng là lạ.

Thậm xét những kê thanh niên đái có chơg gheo đứn mà con gái giữa đấm chơg đống đi sữa, thì hờ ỳ còn có chỗ chơm chơg gheo là vì những đặng vô liêm si lự

chưa vợ chưa con, nên gặp vui đầu chết đó.

Chó còn như những người trên đầu hải thứ tộc, có vợ có con, còn ư nói chi, mà cục máu để chưa rá, như vậy mới là thậmhồ cho ả.

Chàng nói đầu xa, tổ tiên thuật chuyện một cụ kia ngụ tại xứ tổ cho chữ khăn quan trường làm.

Tại Cairang, có một cụ kia y cầu rợ, giày dép xuê xang, coi phải đáng phong lưu, nhâm đáng trang tức giá, có vợ có con năm, bảy đứa, nào trai, nào gái cũng vừa tuần tuổi cặp kè, mà tổ chẳng rõ sao mỗi khi cụ ra đường, hề thấy bắt luận đờn bà con gái của ai, già trẻ trời thấy (hoặc đáng chi đáng cô; hoặc đáng con, đáng cháu), miếng có chút hương nhan, thì cụ ta nhìn thời quên nháy mắt lại còn trời giọng bé hê, đeo theo bên dích.

Phải vậy là thời đầu, chiếu chiếu cụ ta thả lên thả xuống, đi hết xóm nọ tới xóm kia, nguyền nguyền ngoài đường, tìm sua dứa, hề thấy nơi nào có đờn bà, con gái tụ đông, thì cụ ta dè men men lại.

Nóm nào có đờn bà góa, hoặc chồng đã hoặc gái lỡ thời, thì cụ ta hay lần la đến nơi đó lăm, khi thì dụng mưu này thế kia, lúc lại trưng sách vở của thầy truyền là Bùi-Tiến sanh (Bùi Kiệm).

Song thương hại cho cụ ta quá đời, là vì tại học chẳng đặng thiên nghệ, hay là tại thấy trác, hay là tại già đã hết duyên, nên đã lăm phen bị đờn bà si nhục. Nhưng vậy cụ ta cũng trơ trơ, như hình gỗ tượng cây, mặc tình ai chửi mắng chề bai, cụ quyết đã giữ hoai con trữu tó.

Đó! Những người như cụ đó vậy, chừ khán quan nghĩ cho sao? Có nên gọi là «đế xôm» hay là còn tên chi xứng đáng mà tặng cho những kẻ ấy đáng làm gương cho đoàn hậu tấn.

Như chuyện tổ đã thuật trên đây, chừ khán quan có chịu cho rằng: «Cung thì ăn mằm, mà kẻ khát nước, cũng không chẳng ???»

Tổ sĩ: BÀ-NGỘ-MAI à Cairang.

Tôi chỉ dùng có một thứ giấy NIL mà thôi giấy này là thứ giấy văn thuốc diêm. Tôi nhất của một mình hàng Denis Freres đại lý khắp cả Đông-Pháp.

Văn Uyên

(Variété littéraire)

Câu hát và lời tục ngữ
Về đạo cha con

Cá không ăn muối cá wrong, con cãi cha mẹ trâm đường con hư.

Ái nhi đa giữ bằng,

Tăng nhi đa giữ thực.

Thương con cho roi cho vọt, ghét con cho ngọt cho bùi.

Giáo nhi anh hải,

Giáo phụ sơ lai.

Dạy con dạy thuốc còn thơ, dạy vợ dạy thuốc ban sơ mới về.

Ưống tre ưỡng thuốc còn non, dạy con dạy thuốc còn thơ ngây.

Sửa sao sửa nhậy khỏi đáng, con-sao con dám cãi rằng mẹ cha.

Có vàng, vàng chẳng hay phỏ, có con con nói trâm trở mà nghe.

Cây không trồng không tiêc, con không đẻ không thương.

Cha mẹ cho bạc cho thiên, không bằng cho viết cho nghiên học hành.

Lương diêm vạn khoán, bất như bạc nghệ tùy thân.

Ruộng bé bé, không bằng có nghệ cảm tay.

Có con không dạy, ấy là không thương con, con không nghe lời cha mẹ dạy, ấy là mình không thương mình.

Thơ thầy khuyến trờ

Bê thành rừng nho rộng lăm thay, Thấy khuyến đệ tử học cho hay.

Cơm ngày ba bữa cha chày cấy, Áo mặc bốn mùa mẹ về may.

Câu phủ câu thơ tua để đả, Cuốn kinh cuốn sử giữ liền tay.

Một mai thì đồ đầu thiên hạ, Đẹp mặt mẹ cha đẹp mặt thầy.

Trong hiem là đời cạnh tranh tiên-hóa, nếu người trước không giáo-đục nơi gia-đình, sau không giáo-đục chơn học-hiệu, thì không thể chen lên cùng người ngoài xã-hội. Vậy nên đạo cha con, tưởng không chi bằng chăm nom cách giáo-đục là phần nhứt của giáo-môi nhà, bằng chẳng vậy, chẳng những hư một gia-đình mình mà thôi, rồi cũng hư ra đến một xã-hội vậy.

Muôn cho cha lành con thảo, nước thành nhà giàu tất phải ở nơi giáo-đục mà ra, làm người phải tua gần gũi.

Thơ khuyến học

Ngon là mặt mớ, tốt vàng son, Vì học mà nên nổi các con.

Kinh sử kệ-ca là cha tôi, Văn chương gói ghém ấy mùi ngon.

Công cha nghĩa mẹ sâu tây bôn, Nợ nước ơn thầy nặng tỵ non.

Hai chữ công danh tua năm giữ, Cho hay con thảo phước nhà con.

Đông-Pháp báo tin

Nằm dưới gầm xe lửa

Cố liêu chết để ra phá cho được giặc, cố liêu chết để ra giết cho được con ác thú để cứu muôn loài, ấy là cái thú đoàn anh-hùng. Nay lại có kẻ cố liêu chết để làm một việc đàn đỏi nhỏ mọn. Cố liêu chết chỉ vì đồ có mấy cục bạc. Kể ấy chưa biết là về cái thú đoàn nào?
Trên chuyến xe lửa chiều hôm nọ,

Huế về Hàn, khi đã chạy một chặp, thấy có hai người hành khách đàn bà ra bộ sợ hãi đang nói chuyện với nhau rằng: «Này, chào ôi! chị! Tôi xuống đi tiêu rưng mà thấy dưới gầm xe, kè chỗ mấy hành-xe, có cái chừn người thò ra ngo để sợ quạ không biết người nào chết mắc chừn vào đó? chưa kịp đi tiêu phải lật đật chạy lên đây.» Đang nói vừa có viên quân đốc trên xe đến, nghe chuyện lấy làm hồ nghi quá. Xe vừa đến ga sau. Liên xuống dòm xem, quả có cái chừn người thò ra. Liên

vào xem kỹ thì rõ ràng một người nằm nép vào mảnh sắt thừa kè một bên hành xe. Liên bắt ra hỏi, thì người kia chịu thú rằng vì không tiền mua giấy nên phải lên vào nằm tạm đó cho đỡ. Ai nghe cũng ngạc nhiên thấy cho người liều.

Viên quân đốc không tha, bắt về Hàn giao cho sở Cầm.

Chẳng hay người ấy nghĩ thế nào mà dám vào đó mà nằm, vì chỗ ấy chật hẹp lắm, chỉ nằm nép thì được, vì như mỗi mà cong lưng lên, thì đụng găm xe, mà trở lưng thì đụng bánh xe xát vào hông, chỉ nằm sấp mà dong chừn ra sau thì được thôi. Nằm đó tưởng là kín rồi, ai ngờ lại gặp chị kia ngồi sát đất mà ngo ngàng ra mới thấy chừn-và. Nhưng cũng may cho chừ không thì sẩy tay mới cái là xong đời, huống chi khoảng đường từ H đến C lăm chỗ quanh co khúc chiết, bánh xe ưn bên này vùn bên kia chắt kệp cũng chết!

Khi nào có việc chi hi hục muốn đãi đàng phong-há-công mà chẳng dùng rượu Sâm-banh (Champagne) hệt Tisane Marquis de Bergoy. Thử vĩa Thử làm sao mà chơ phi tinh vui về đàng Rượu này có một mình hèm Denis freres trư mà thôi.

LỜI

ngò cùng khán qian

Chừ ông muốn về hành chi? thiết khéo, thiết giông, xin đem hữ h đến mượn tiệm họa-chơn-dung của Mr Nguyễn-đức-Nhuân; thì ắt sẽ đàng vui lòng đẹp mắt. Tiệm này được nhiều nhà sống trong nơi khố. Hình vẽ đã trăm năm không phai.

Thợ vẽ tiem này đã có bằng cấp tốt nghiệp về nghệ vẽ và ba cái bằng cấp của hội đấu-xảo Đông-dư ông ban khen. Qui-vẽ muốn biết rõ, xin viết thư hỏi, tiem này sẽ gửi cho một tờ cáo bạch có cắt nghĩa rõ cách vẽ và đê thước tác giá cả phân minh. Gửi thơ, hình, hoặc mandat xin đê bao thơ như vậy:

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUÂN Chủ-tiệm Họa-Chơn-Dung 28, Boulevard Paul-Bari, Saig on.

IMPORTATION COMPAGNIE ON Entrepot de Cholou Hạng trừ Hạng Hạng Paul-VIẾU Chelsea. Các thứ vải. — Đồ gia vị Lang-sa và các nước. — Rượu thực và các thứ rượu ngon. — Các thứ dĩa và savon thơm. — Các thứ đồ sơn óng và đơn bà. — Các thứ búp da lớn nhỏ. — Các thứ đồ vật và đồ mới lạ phân phân bán. Hàng này cũng chừ ra công mà mua các thứ hàng hóa l:m bên phương Tây và các xứ l: theo ; chm vi đĩ. Giấy thép đê tác: Paulhien-Cholon Giấy thép nói: 667. Le Directeur Paul Híp. Officier d'Artillerie Coloniale médaillé Croix de Guerre

Người-Annam

Nên hút thuốc lá hiệu «CON GÀ»
Vì thuốc trồng tại trong xứ ta,
Vì thuốc thơm tho hơn hết,
Vì chế tạo theo phép vệ-sanh,
Vì bán giá rẻ hơn thứ khác
Nên bỏ các thứ thuốc ngoại quốc,
Mà hút thuốc lá hiệu «CON GÀ».

Bán tại Đông-pháp Yên-thảo Công-ti ở Hanoi,
Dépôt: tại Cholou, 12 et. 4, rue Lareynière,
và các nơi tập hóa đều có bán.

Muốn bán

Caoutchouc cây, trong đã hai năm; Hột trong đều là hột lựa giống tốt. - Vừa trồng.
 Muốn mua xin đi nơi ông HUYNH-HỮU-NHO, Hương-Hào ở tại chợ Thủ-Đức.

Hãy uống thử thử rượu AMER HONORE
 Là một thứ giải khát ngon thượng hạng
 Của một mình hãng Denis freres có trẻ mà thôi.

BAZAR
 MERCIERIE
 JOUETS

Jules Ha-kim-Tuong

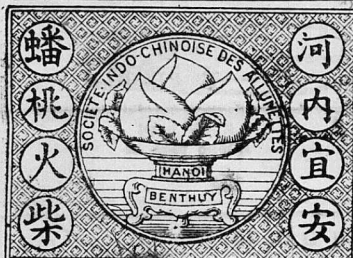
9 Boulevard Gallieni
 En face de la Gare Némésis
 Ouverture 30 Mai 1920

Ancien Employé de la Maison A. Courtinat & Cie

Ông Jules Hà-kim-Tuong vốn xuất thân ở nhà buôn Langsa đã lâu rồi, nghề thương-mại thật lão-liên lắm.

Nay ông riêng ra lập thương-ước Epicerie là sở dĩ để buôn bán đồ ngoại-đương mà như là hàng-hóa bên Đại-Pháp, đặng giới-thiệu cho nhà buôn ta trong sáu tỉnh. Hiện nay đồng bang ta đã rõ đường công-thương là một đàng cả của nhơn-quần, ai ai cũng mong bước tới, vì vậy nên ông Jules Hà-kim-Tuong, có muốn mở mang thương-giới cho quê-hương, để-xưng hiệu này, trước bán giá rẻ cho người bán xứ, sau nữa thế vì nhà buôn ta mua đồ bên Pháp, được nhẹ tiền số phí.

Vậy đồng bang ta trong sáu châu, muốn hỏi điều chi về việc thương-mại bên Pháp hay là tại Saigon, gửi thư hoặc giáp mặt, thì ông sẵn lòng giới thiệu cho.
 T. T.

một mình hãng
Denis-freres
đại-lý cả Đông
dương thứ hộp
quẹt này.

Hộp quẹt này khắp nơi đặng phép bán là một sự nhỏ một hộp mà thôi.

N° (41) FEUILLETON DU 2 JUIN 1920

ROMAN

OAN KIA THEO MÃ

BA MƯƠI HAI ĐÊM
 HỒ-CÁNH-TIÊN tự thuật

Đêm thứ bảy (tiếp theo)

« Tôi đã biết nước lòi mà ăn năn, thì lẽ nào còn đòi cái chi với những lời thuận lẽ êm, giáng cang khuyên dứ nữa sao? Dầu cho đạo chúa tôi khi xưa sai lầm thời quá, tôi giáng cang cũng còn phải nghe thay, huống chi là niemi chống vợ. Bởi vậy khi nghe mấy lời của ở-nhà tôi nói như vậy rồi cho hay có tiếng chàng dưng em cho làm, tôi thắm ngắm chàng đầu mà cười thắm, rồi đáp rằng: « Rồi một lúc say mê lắm rồi, mình biết nghĩ tình vợ nghĩa chồng, tức trở chẳng then, lấy lời mà cang giáng tôi như vậy tôi cũng cảm ơn, song tôi cũng khuyên mình: « Trinh tiết chứ đòi đời trao chác, khá phen người چرا các phòng thú, phận gia tế giữ phận gia tế, hễ nội-trợ ven-bé nội-trợ. Kế chi cuộc mưa tân mây sớ, nghĩ chi đến thay vợ đối chống, năm thì còn cho không đến ông, huống bậy thiệp há không có một! ..... »

« Nói mới tôi đây, Hồ-cánh-Tiên ngừng, rồi ngồi làm thành, trơ mắt chăm chi ngó tôi, dường như trí đang tìm nhớ sự tình, hoặc chiêm nghiệm điều chi đó vậy. Thấy

vậy, tôi cũng cũng ngồi điềm nhiên mà đợi nghe tiếp. Giây phút, cười chợt lỉnh, liền kêu tôi mà rằng: « Lê-quí-hửu, háy giờ đây cũng đã khuya, lại thêm đêm nay sao tôi có hơi mệt, vậy xin ngưng lại đây, anh em mình phân tay về nghỉ, rồi tôi mai sẽ tiếp. » - Tôi đáp: « Tr ý Hồ-đại-nhơn, dạy sao tôi vắng vậy. »

« Nói rồi, Hồ-cánh-Tiên và tôi, từ giả nhau lên đàng, đi về nhà ngủ. Về nhà, vào phòng, trước khi ngủ, tôi nằm ngắm thuốc điều, hút phở phả, ngó ngay lên nóc mùa mà nghĩ nghĩ một mình, thăm nghĩ chuyện Hồ-cánh-Tiên rồi lại.

« Có sao đàng nói ngon ngọt, nghe dường như nước chảy xuôi, Hồ-cánh-Tiên lại ngừng bút ngang, ngồi mà ngó, xem như ý ngại ngừng điều chi đó vậy. Hay là Hồ-cánh-Tiên còn muốn giầu chỗ máu mình, có hệ trọng chăng? Lê khi phải, nên Hồ-cánh-Tiên chẳng dám nói luôn, ngồi mà tìm nhớ sắp đặt lại rồi sẽ nói. Nhưng bởi sắp đặt chưa kịp xuôi, nên người mới thàng một kiểu về, cho khỏi e thò lộ. Phải vậy, quá vậy, đoán vậy á chẳng sai, song chỗ máu nhiệm có hệ trọng đó là chỗ nào? Thoán lại trong chuyện đời của Hồ-cánh-Tiên, có chi quan trọng bằng giết bà sát thế, mà Hồ-cánh-Tiên đã thuật ngay ra rồi, huống còn đến gì trọng hơn nữa mà giấu giếm?

« Xét tới đây, tôi lại thăm nghĩ: Nếu

Thứ Hai
 17
 Mai
 1920

KHAI TRU'NG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Ở đường CATINAT SAIGON, số 195 tới 201

Ông André Lê-văn-Minh, Tổng-ly. Báo-lễ-sư nhất hạng ở Y-viên thành Paris, Học-sanh tốt nghiệp trường-y được báo-lễ, Cựu học-sanh các trường-đường thành Paris, Cựu báo-lễ công các nhà thương tỉnh Seine, Bằng phần thưởng nhất hạng kỳ thi hóa học 1914:

Mề-dai-bạc
 Mề-dai-đồng

Của ti tế-cấp bá tánh thành Paris.
 Mề-dai-đồng

Của hội Phụ-nhơn Pháp-quốc (thành Paris).

Toa thuốc

Chè y theo toa của thầy thuốc cho.

Phần việc riêng

Đề cho tay chế thuốc Langsa quán sức.

Thuốc thiết nghiệm
 Chánh hiệu Langsa

Chất hóa-học
 thiết ròng và nhất hảo hạng

Phân Giải
 Sanh vật học

Tê-trùng học và Hóa Học

O-hắc chảy
 nước uống

Hoàn-Tê

Đồ phụ tùng và bộ rít
 nhất hạng

Đồ chụp hình
 Đồ thứ

Đồ lọc
 băng máy Chung-Ngoa

Bó rít - Thuốc chít - Trồng-trái

Nước Suối

Nước các suối Langsa

Mũi Huế thảo

ĐẦU HOA

Dầu Essence de Menthe của « Mitcham » nhất hảo hạng

Thuốc thiết nghiệm và các vị của ông Lê-văn-Minh

Hỏi giá

Thuốc bổ Quinuin
 Hườn nhỏ mau tang ra nước
 Trích đủ ba thứ quinquina
 Bổ lực và trị bệnh rét

[Thuốc xô

Thuốc hườn xô

Em-diệu và hay

Kola Stabilisée

Hườn nhỏ tiện dụng

Gadoul

Thuốc có trộn dầu cá morue

Thuốc tiêu
 Thuốc valemianate d'amonique
 Có Y-viên nhận chứng trị bệnh đau gàu cốt.

ĐIỀU DƯỢC PHÒNG

Tiệm Langsa

Bán ròng những thuốc Langsa

Nhà lãnh mua tại Paris - Lyon - Marseille - Nice

đem lời trước mà đoán việc sau, e sở nghĩ của tôi lắm, không lý Hồ-cánh-Tiên còn toan giầu. Ở mà thời, việc đó cũng chẳng trọng gì mà phải nghĩ nghĩ xa gần cho nhọc trí. Một điều nên xét cho biết là đến này:

« Hồ-cánh-Tiên trước vậy có thể biết tội mình giết bà sát thế, mà giết làm sao, giết bởi nào, tại sao mà giết? Theo như sự tình của Hồ-cánh-Tiên tự thuật, phải tưởng người với con bà Tư bán trái đất rồi. Mà hễ Hồ-cánh-Tiên với con bà Tư duyên mạng tình rồi, rồi bầu con, thì Hồ-cánh-Tiên có còn nghe ai nói quyền tiếng kèn làm cho mùa thì tưởng phụ, ngã lòng quản từ đến đó không kịp xét mà làm đến lúc này, á là có thứ như thế.

« Kể qua tôi kể thứ hai, lần này Hồ-cánh-Tiên trước vì làm nghe lời cô cháu mà nghĩ cho vợ mình tự thông cũng Đạn-chánh-Tam, nghĩ quyết đến đời lúc còn chung chạ với nhau ở Saigon muốn ra tay tạt sát, tạt mặt mà không làm đến tạt nhả theo kế vô tâm đặng thay, huống chi nay, đã chia cách nhau xa rồi, việc đã người ngoại còn chi mà giết? Lại thêm Hồ-cánh-Tiên đã ăn năn, biết mình làm nghe lời Hai-Châu vu oan giá họa, nên thương xót vợ con đem hiệp lại một nhà rồi phải chưa sao; đường ấy còn chi mà giết vợ.

« Theo như sự tình Hồ-cánh-Tiên kể về từ đêm đầu đến giờ, ngọn nguồn

trong đực, do thâu đã nhiều, vợ Hồ-cánh-Tiên quả là một người đôn-bá hiền đức, ít tay bị dịp; rồi bị hãm oan một lần rồi thì thôi, chứ phải vợ người là tay tham lộc tiêc hồng, loan chung phụng chạ hay sao mà nghĩ cho ngựa quen đàng cỏ, nên ra đến đời?

« Vậy mà nguyên bởi cớ này Hồ-cánh-Tiên nhân tâm, khiến cho con trẻ e e bô cóc?

« Còn như Đạn-chánh-Tam và Hai-Châu thì ở Saigon, Hồ-cánh-Tiên và Lê có chung một mối tình, nhưng nhau nên đầu hôn thê là một lẽ.

« Nghe có đáng lý chàng ra Thủ-khố mà nghĩ như phân mình phải chơi! Lại cũng không mà tin cho rằng có vậy.

« Xét cạn lẽ, tôi lại năm thờ ra mà thăm than rằng Cơ tạo nhiệm mầu, biết chừng đâu mà đoán chặc! Phóng văn bất trặc, họa trước không lường, ước như Đạn-chánh-Tam và Tư, chừng có mạng phải chết, Hồ-cánh-Tiên giết bỏ vợ Trời đất lại sao mà có vậy. Còn như vợ Hồ-cánh-Tiên là tay hiền đức, không có chi đến đời tạo vong, nhưng mà người học mạng biết sao, họa đến thành linh biết đầu nạn đó.

(Sưu sẽ tiếp theo)
 L. H. Mưu.]

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này đẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỬA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRENE, nhưt hạng bác-chê sư, kê nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. Cửa ĐƯỢC-TÀNH-LỢC-BIÊN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirene, ngài sẽ gởi cho không

Có thứ rượu mạnh Laganu hiệu «BAC-CHUS» mới chế lại Nam-kỳ lần thứ nhất, ngon không có thứ rượu nào bằng. Chỉ một mình hãng Denis Frères trở mã thôi.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng ĐƯỜNG LURO MÓN BÀI 99 VÀ 104 ĐẤT-HỒ (SAIGON)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính còng Lục-châu quý khách đừng sợ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: xe mul, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo, xe bò công có đóng thùng xe hơi theo kiểu kiền thời, sơn xe thiết kế, làm đẹp, muôi xe đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đến xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá trị bền lâu chờ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiền đèn tây, đồ bắt kê xe độc chiếc và xe song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chường đạp hai tiếng, bình để thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe và sửa xe.

Có xin quý khách có dịp đến Đất-hồ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần dùng món chi nào thiếu mua giúp làm ngơi, thì tôi rất cảm ơn hạ cõ.

Còn chư quý khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả thì xin gởi bưu đáp.

Hãng Dầu TRƯƠNG-VĂN-BÈN,

có bán đủ thứ dầu

Dầu phồng ăn thiệt ngon và tốt.
Dầu dừa.
Dầu xỏ không có mùi hôi.
Dầu mè thơm.
Và Dầu bóng giá rẻ để thợ bạc dùng.

Bệnh đau đầu phồng thiệt tốt.
Bệnh đau đầu đừ.
Bệnh đau đầu nóng.
Bệnh đau đầu lạnh.
Bệnh đau đầu để cho heo và bò ăn.

BỒ TỐT VÀ GIÁ RẺ HƠN KHÁCH-TRƯ

Hãng tôi mua dầu khô, dầu phồng, mè, hạt gòn, hạt bông, hạt đu-đu, dầu và hạt caoutchouc. Mua giá khá hơn các nơi.

Xin Lục-châu ai có muốn mua bán với tôi thì xin mời đến nhà hoặc viết thư hỏi thì tôi gởi kiểu và san bằng tiếp tục rất trọng lễ và trả lời lập tức.

Nay lời: **TRƯƠNG-VĂN-BÈN.**
Hội-đồng quản-hạt,
Đường CAO-MÈN, số 40,
CHOLON.

CANOT HƠI

Hay lập tức viết thư thương nghị với

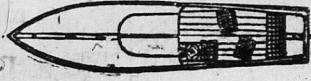
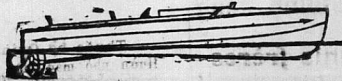
Đề chớ chuyên mau lẹ, Ông Charles BARDON

đề tuấn du diên địa

NGƯỜI ĐÓNG TÀU

Ở đường Paul Blanchy số 127 SAIGON (Namkỳ)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI «POPULAIRE», KÉU LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 620

Chắc chắn
đóng kỹ càng
giáng đẹp!

giá 1.500 \$
sắp lên

Khoái hoạt
lẹ-làng sạch sẽ
Giá rẻ

Rượu chắt hảo hạng của AUGUSTE MATTEI làm tại Bôn sư Cors, đã ngon vô song mà lại ngọt vô cùng. Ai mua thì phải hỏi cho đúng tên AUGUSTE MATTEI. Rượu này nổi Đông-dương chỉ có một mình hãng Denis frères trở mã thôi.

Thuốc trị bệnh tâm

thần bất định, đau gáp, các chứng bệnh gan ruột và các chứng nhức mỏi đầu đờn

Khi nào mà não cần bị đau, thì người ta mắc phải tâm thần bất định, bị hôn mê; rồi lại to tương bậy bạ, không mặt, chóng mày, trong bụng hơi bộp, ngủ không yên giấc, chiêm bao quái dị và vậy mà không lo điều trị cho hết, thì phải bị điên cuồng, mang lại những bại hại phương cứu cấp.

Trong các vụ nóng nực, mà muốn ngủ cho yên giấc, thức giầy cho khỏe khoắn, cho khỏi bưng đầu, thì hãy nên dùng thuốc Neurinase. Thuốc này bắt kì con nít, ông già, đàn bà, con gái trong khi nhảm tuổi hay đau ốm, lại với các người mắc bệnh đau gáp đều nên cho uống.

Có trữ bán khắp trong các tiệm thuốc tốt.

Đôi hàng trân tố

Bảy lần Tệ đã giầy công luyện chế các thứ Trà Việt-Nam ta, có ướp rong những mùi hoa thơm vân vân...Đặt là Kỳ tâm-Hiền đầu riêng «Trái-Tim đỏ», đựng bằng hộp thiết với gói lớn gói nhỏ đủ hạng!

Trước giúp nhau làm nghĩa!
Sau bồi bổ quốc-hồn!

Hầu các đứng hào (tạm doai trường, mà giúp sản vật Quê hương phát đạt! Mong sao bên vừng Quốc-hồn Việt-Nam! Ai ỏi san tâm lòng son! Khéo mà!!

H. K. SANH
Quản lý và chế tạo Kỳ tâm-Hiền 61-62 đường Testard và đường Charles Thomson CHOLON Phố góc gần ga xe lửa Chợ Lớn. Mỹ Tho

Thợ khảm đen có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ

Kính còng quý ông dùng khăn đen số:

Tôi thiết rành nghề thợ khảm trên 18 năm rồi, nên làm đủ kiểu các thứ khăn nhiều lớp; ít lớp, lớp dày, lớp mỏng, kiểu nào theo kiểu này rất khéo. Như là khăn lớp mỏng từ 7 tới 9-10 lớp, thì lớp dày từ 4 tới 8 lớp mà thôi. Ông có thứ khăn bịch theo kiểu sắp tóc, quý ông muốn kết dính lại một lần bịch lên để xuống như dùng nơ vậy rất tiện, thì phải do (couteur de tôte) may theo thân và may lớp dày mỏng xin làm rõ trong thơ và chỗ may ông

đang làm rồi gởi lại tiền để phí tôi chịu mà phải trên 2 khăn. Khảm đặt có hai giá tùy theo hàng nặng nhẹ:

Hạng nhưt, bông và nhiều Bombay 1 khăn..... 2\$50
Hạng nhí, bông và nhiều Bombay 1 khăn..... 2.00

Còn nhà buôn bán muốn mua số khăn thì xin gởi thơ tôi sẽ đáp lại lập tức.

Có xin quý ông hãy mua khăn của tôi làm thiệt khéo và kỹ càng, chắc lắm, lâu hư mà lại giá rẻ.

Kính cáo
Neville-Vin-Ber
Thợ khảm đen
Fils de M. Hoel, Propriétaire
à Suif d'En Binh-Nhâm (Lái-thiêng)

Phnom-Penh Bazar TRƯỜNG-XUAN

Giá bán ở

Nước áo thành ở nhà k-ti n° 5603 — 19 cái. 0/35

Kiến đồ hình chụp, mặt chạm sọc, xuy vàng, viền dây, các bìa (sorma vietna) 0=066 x 0=90 — 12 cái. 3/00

Hình búp bê (poupée) mặc áo ở ren — 12 cái. 2/50

Của viết được mực ngòi mực sảng n° 3925 — 12 cây. 3/50

Giấy viết thư có gạch hàng — 3=22 x 0,13 mỗi rập 100 tờ 20x — 12 rập. 5/00

Bưu trình để lót ở áo áo (Annam) — 12 cái. 1/70

Khăn bàn lông dê hàng Anh 6-6, 0=67 N° 45 — 12 cái. 0/00

Giấy viết thư 1 idyle — mỗi tập 50 tờ, 50 bao đút có mắt — 12 tập. 5/5

Kiến đồ lộng hình, bìa xuy n-đen, có bông nổi — 0=11 x 3=16 — 12 cái. 5/10

Có contre remboursement.

L.T-M-D-De.
25-26 Quai Piquet Phnom-Penh

Thanh-phong

Tiệm may và bán đồ tạp hóa
Của NGUYỄN-THÀNH-TUỘI
(đường Thủ-đức) 62 Amiral Dupré 62 SAIGON

Máy quần áo tây và Annam theo kiểu kim thời; bán hàng, the, lụa Bắc, lãnh, nhiều, xuyến, lục soạn tàu. Nón dù kiểu. Rượu tây, thuốc tây, savon thơm, dầu thơm thượng hạng của tiệm thuốc ông L. Solirène Saigon.

PILULES FOSTER

Médo special pour les mañades des reins et de la vessie

德氏秘製保腎丸

身之血每三分鐘經過腎府
火傳血中之渣滓清毒液毒毒
不潔血中之渣滓清毒液毒毒
治不潔血中之渣滓清毒液毒毒
時均服四丸大便開結胸腹不痛
先服德氏秘製保腎丸
可服三丸及大便通順仍止

La Véritable Marque
(Briquelette jaune.)

III: 3 & 50 la Doan, chez tous les pharmaciens.

TRAI TRỢ-MỘC CHẠM VÀ CÂN Micheł NGUYỄN-HIỆP-HÒA

Đại chợ Lái-Thiên, đường Abattoir

Trại tôi đang toán cùn-lai, trái, gỗ đóng các món theo kiểu kim thời.

Bàn ăn (Bàn ăn) một tấm-thạch, thành chày hay không một tấm gỗ Hân bển-lưu.

Bàn ăn (Bàn ăn) một tấm-thạch, thành chày hay không một tấm gỗ lẫm; bốn trụ, một trụ.

Mặt 12 tru, bán rựa, bán Sặten, bán 18.

Trà áo, tử rựa, tử thò-chỉ hay chạm vàng ba, hai, một, vân, vân.

Quý ông muốn đặt xin gói kiêu hay là đến tại nhà tôi lựa mua đồ có sẵn.

Pháp-Việt Khách-lưu (HOTEL DE FRANCE) N° 155 Rue Catinat Saigon HỮN-HỮC KÝ, QUẢN LÝ

Kính chào quý ông qui về, tôi là chủ tiệm ngỏ Nam-bồng-Phái Saigon, nay tôi cũng làm quản-lý tiệm ngỏ Pháp-việt Khách-lưu số 155-155 đường Catinat, tôi mới sửa lại phòng rộng mát, sạch sẽ, có đường sắt, ván gỗ, nước trà và mỗi hạng phòng đều có Douche) phòng tắm và cầu tiểu phân biệt sạch sẽ làm tin qui ông qui bà thừa dịp đi Saigon, ghé lại tiệm Pháp-việt Khách-lưu mà nghỉ, tôi thì sẵn lòng tiếp rước qui ông qui bà luôn luôn.

Giá tiền phòng

Ngoại hạng	24 giờ	1 \$60
Hạng nhất	24 "	1 40
— nhì	24 "	1 20
— ba	24 "	1 00

BANQUE INDUSTRIELLE DE CHINE

TRUNG PHÁP THIẾT-NGHIỆP
AGAN HANG
ĐẠI-PHAP NẮC DANH CÔNG-TI
TỰ BỔN 45 TRIỆU QUAN

Hội trường quản-ly: ông André Berthelot
— Chánh Tổng-ly: ông A. J. Perrotte

Chánh hội sở tại Paris, số 74 đường Lasare
Chánh hàng ngành tại Pékin (Bắc-không)
tại Trung-quốc.

- Hàng chánh (Paris)
Hàng ngành
PARIS	LYNNANPOU
LYON	CAN-ON
MAISONELLE	LOUC-HOUD
BORDEAUX	HANKOW
LONDRES	SWATOW
ANVERS	HONG-KONG
NEW-YORK	SHANGHAI
PEKIN	YAN-KING
THE SHAN	YI-KING
HONGKONG	VLAVANTOFF
SINGAPORE	MOURMELAN

Hàng ngành Saigon
8, quai de Belgique n° 7 rue d'Adran

Tính toán các thứ so sách như sau:
Tính tiền (đủ thiếu) bằng phiếu chi và bằng bạc đồng (piastres) lời hai ly 2%
Tính tiếp (đủ thiếu) bằng tiền quans (francs) có thể thời lại bằng phiếu vay, hoặc cấn trừ bằng các thứ tiền tại Pháp-quốc lời hai ly (2 1/2%)
Tính tiền gửi vào Caisse d'Epargne (Kho Tiết kiệm hoặc bằng tiền quan(francs) hoặc bằng bạc đồng (piastres). Về cách thứ xin đến hội tham.
Gửi tiền cốn-tin lèn, hoặc tính bằng tiền quan (francs), hoặc tiền bằng bạc đồng (piastres) V giá bạc và cách thức, xin đến thư ngườ.
Trả nợ theo số tiền dân (Escompte) và lãnh đời nợ các giấy tờ về việc thương-mại.
Sang giấy chia nợ (traite), phiếu nợ (chèques) hoặc sang giấy nợ tại các xứ phiến-thành.
Cho hay và thi hành các việc cho nhà buôn-ny (Bourse) ăn chung các nơi.
Cho mượn tiền trước mà phải thế cầm hàng của công là pháp khế.

100-10
L. LISSEJENS.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chủ vi muốn mua một cái máy xay lúa theo kim thời và lại toàn bộ, thì chỉ cần 10-15-20-30-50 hay là 100 tấn gạo là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chủ vi muốn bán thiết bị riêng lẻ của tôi lập hoàn thành một cái nhà máy xay lúa, 40 nhà, nên tôi tiếp-máy, cũng bằng đồ khí vắn vắn, nên tôi một số người vi thay được.

Nếu chủ vi muốn cách để trị tiêu và thì anh cho giúp các việc chủ vi coi thiết bị nên đến tại đây.

Bonnefoy & Co

518, Rue de Commerce et Commercial de Poutique
116 Avenue au Capital de 12.000.000 francs
SUCCESSIONS
Rue d'Ormy mà suy tính và bằng máy điện các đồ cho lịch cho, hoặc đem coi thiết bị (bàn đồ) cũng giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có riêng có chủ cho nhiều chủ thành tựu rồi.
Nếu chủ vi muốn cách để trị tiêu và thì anh cho giúp các việc chủ vi coi thiết bị nên đến tại đây.

MẮT TRÍ KHÔN (NAO BÌNH)

Sự mất trí và não-bình hồi nơi nào cũng có bình. Ai mà có bình kỳ chẳng chỉ tại kịp phải làm lo. Thêm chỉ ngày kia đi chợ rồi về quên lòng cái tên của mình, quên đến chỗ ở chỗ ăn ngủ bằng chẳng có thì chấp mà để hồ trong túi, có lẽ phải xa quê lạc kiếng mà chờ?

Muốn cho khỏi mang cái bình dữ tận qui thì phải dùng một thứ mảnh được hay bề huyết hiệu là **Pilules Pink (Bổ hoàn linh đơn)**.

Những người đến ông đơn bề mang bình khiếm huyết, muốn cho khương cường tráng kiện như anh em chúng bạn vậy thì chẳng lẽ gì. Mọi phải uống thử thuốc **Pilules Pink** này là thử bề huyết bề cần thường dùng hay lẫm. Thuốc **Pilules Pink** nó làm cho mạng nhiều máu, làm cho khí huyết tinh anh, làm cho bụng vượng của bề. Uống nó được lâu thì tinh anh sẽ đặng mạnh giỏi sức khỏe luôn luôn, cho đến đời sẽ lấy làm lạ sao mà mau mạnh như vậy.

PILULES PINK (Bổ hoàn linh đơn)

Trong các tiệm thuốc có bán, có ở tiệm thuốc của ông de MARI et LAUREN, Pharmacie Normale, de Saigon.

TIỆM
Họa-chơn-dung
Thiệt khéo hạng nhất
nội Đông-dương.
HO-VÂN-LANG.
58 rue d'Espagne Saigon.

Vinhlong Throng-nghệ Công-ty

1° Xe hơi và tàu đưa bộ hành đi ghé chợ lúa.
2° Sửa các thứ xe, bán đồ phụ tùng, bán đồ sắt và rèn đồ sắt (hàng rào vắn vắn).
3° Tiệm trừ hàng hóa ngoại-quốc và đồ thổ sản.

Xin các ông lái buôn đường sá đem đậu, tiêu, mè tời, trà Huế, trà Annam, thuốc lá bãi, thuốc Gervin, thuốc sắt, bao đem hay là đồ thổ sản khác xin đến Tiệm của **Hội chợ Vinh-long** mà thương-nghệ. Hội chợ mua sắt, và xin các ông chủ là đường, sở trồng thuốc hay là những vật kê trên đây gửi thư báo tin đi cũng được.

Vinh-long, le 15 Mars 1926,
Le Directeur-général,
NGUYỄN-THÀNH-TUỘI.

Cách tranh thưởng

Muốn buôn bán cho đất mặt tưng, thì phải đót đền cho thiệp sáng.
Người buôn bán ăn-chăn uống dùng cách đó; người chửa họ cũng dùng cách kỳ.
Vật thì đót-bang nên đến tiệm **Lục-tinh khách-lưu** số 52 đường d'Espagne chợ Saigon, mà mua hoặc đến khi, hoặc đến lòa hiệu Best, mà đót cho sáng thì cuộc buôn bán mới thành vượng.
Tiệm đó có đủ các thứ đèn đót đót; và bán rẻ hơn các nơi.

CORDONNETTE-CHAPELLERIE TONKINGOIS

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRÉS
NGUYỄN-CHÍ-HÒA
SAIGON — 83, Rue Catinat, 83 — SAIGON

Tiền của bề bề tay giá hắc kỳ làm đồ, kiểu môn anh, lớp N-XAM, BỎ, THẮNG VÀ VÀNG (KAKI), GIẤY đồng, thiết chất, bằng DA-TÂY bắc, có đủ thứ màu DA.
Tôi cũng có thợ khắc GON-DẤU ĐỒNG VÀ CHẠM MỘ-BIA BÀ CÁM THẠCH đủ kiểu. ĐỀ có nhiều vị ở LỘC-CHAU, HỒN VÀ GIẤY của...
Nếu chủ vi muốn cách để trị tiêu và thì anh cho giúp các việc chủ vi coi thiết bị nên đến tại đây.
Cố sách mẫu (Catalog) gửi đi tặng qui khách.
BÁN SỈ CÓ GIÁ RIÊNG
NGUYỄN-CHÍ-HÒA kinh-mại,
83 Rue Catinat.—Saigon

Cách làm mau té tiền

Viết thư cho hãng Annam, Hào-vinh Công-ty, 146 bis Rue Lefebvre
biên gửi contre-remboursement (cách
tiền trao của mình nơi nhà đây thếp
một hộp một trăm ve dầu Essence
de menthe, hiệu Lô-tiên, tốt nhất
trong cõi Đông-dương, giá là mười
hàng đồng (1500) mà thôi. Về bản lễ
lại cho trong vòng quen lớn một ve
hai cật (0420) — mỗi ve lời 5 su,
một trăm ve lời 5 đồng bạc, mười
hộp lại năm chục, một trăm hộp lời
năm trăm đồng bạc!

Viết thư đi, đừng bỏ qua dịp làm
tê tiền, ồng làm. Ban đầu lời ít sau
lời nhiều, bán buôn quen thói, làm
giàu chẳng bao lâu!

Cho không! Hãy coi cho kỹ. —
Kể từ ngày nay một trăm người nào
gởi thư đến mà mua dầu trước, hãng
Annam Hào-vinh Công-ty sẽ vui
lòng gởi cho không một kilo xà-bông
mặt-xây thiệt, hiệu ngựa một sừng,
(La-Licorne), tốt nhất trong cõi
Đông-dương hay là một ve dầu thơm
Essence pour Lotion: Eau de Colo
gae, Quinine, foin coupé để làm đủ
một lít các thứ dầu thơm ấy, tùy
thích si muốn thứ nào cũng được!

Hãy viết thư mau đi, đừng bỏ mất
cơ hội làm té tiền ồng làm.

Hãng Annam, Hào-vinh & C.
146 bis Rue Lefebvre Saigon,
Kinh đô.

XA-BONG MAT-XAY

Tất bảg các thứ Xa-bông Mat-xay
thiệt bán trong Nam kỳ mà giá rẻ hơn

Hiệu con chim Ác-là

HAO-VINH Công-ty

(HÀNG ANNAM)
146 bis, Rue Lefebvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

LA PIE

"NAM-PHONG"

MỖI THÁNG XUẤT HẸN MỘT KỶ

Giá:

Trọn năm. 4900
Sáu tháng. 3 00
Mỗi số. 0 40

XA-BONG MAT-XAY

ĐEN

Tốt lắm rồi lắm

Hiệu con Rồng

HAO-VINH Công-ty

(HÀNG ANNAM)
146 bis, Rue Lefebvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

SOCIÉTÉ DES TABACS

DE L'INDOCHINE

(Mạng-đương Yến - thảo Công-ty)

Tư-bản: 6.000.000 fr.

Sở chính Công-ty tại PARIS

Sở Cai-trị và nhà công-xưởng tại HANOI

Trại trồng thuốc lá tại KIM-XUYỀN và VĂN-KHÉ

THUỐC CHU'A VẤN VÀ THUỐC VẤN RỜI

HIỆU

"COQ." (Con Gà)

Vị ngon — Giá rẻ — Nên hút

VÀ THƯ THUỐC LÁ VĂN RỜI HIỆU

PAGODE (Cái chùa)

Ở MỘT MÌNH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAM MỘT CHO NHÀ ĐỐC SỬNG VÀ LẠM XE MÁY

TẠI THÀNH St-Étienne

Mà thôi

M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur & đường Catina số 36 SAIGON

Có Bán SỬNG

đủ thứ và đủ kiểu. B1,

THUỐC, ĐẠM, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ

và đồ NỮ-TRANG. Đồ đã tốt lại giá rẻ

Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin đề thư như vậy;

M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catina. — SAIGON

THƯƠNG TRƯỜNG

Giá các thứ hàng hóa xuất cảng

VẬT CÁC THỨ CÂY	ĐỀ HOÀNH VÀ THƯỜNG		GIÁ THUỐC CHUÔNG	
	CÂY CUA CHUÔNG	GỖ SỨC	GIÁ CÂY CHUÔNG	GIÁ GỖ SỨC
Cây để làm bàn, ghế, cất nhà v. v.	Sao	033 x 033	0=45	2500
	Cẩm-xe	"	0 45	32 00
	Dầu thông	"	0 45	2500
	Trắc	"	0 45	18 50

LOẠI CÂY TRÁM	ĐỀ THƯỜNG	ĐỀ HOÀNH	TỶ 100	GIÁ
Cây cồng	1=50	Từ 0=10 đến 0=12	100	50
"	2 00	"	100	7
"	2 50	"	100	9
"	3 00	Chỉ tới bến Saigon 18%	100	11
"	3 50	"	100	14
"	4 00	"	100	18
"	5 00	"	100	25

Saigon — Imp. de l'Union

L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỬA

KHOẢN CHẤT THUY
(Nước suối kim thạch)

VICHY (VICHY ÉTAT)

PHÁP-QUỐC-TUYỂN

VICHY CÉLESTINS

Có bán nguyên ve và nửa ve.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bệnh đau gan và bệnh đái.

VICHY HOPITAL trị bệnh thương ỉ, trường nhiệt

Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho trảng thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT DIGESTIF

SEL VICHY-ÉTAT nước suối ấy mà ra.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3 hoàn thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình dọn nước ỉ (Mỗi khi-chất).

*Certificat de triage à
Bois mille
Saigon le 27 Juin 1920
[Signature]*